

เอกสารรับฟังความคิดเห็น

เลขที่ อทง. 23/2561

เรื่อง แนวทางการกำกับดูแลการเสนอขายโทเคนดิจิทัล และธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

เผยแพร่เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2561

สำนักงานได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง
ท่านสามารถ download เอกสารเผยแพร่ฉบับนี้ได้จาก www.sec.or.th

ท่านสามารถส่งความเห็นหรือข้อเสนอแนะให้สำนักงานได้
ตามที่ติดต่อด้านล่าง หรือ e-mail: aunchisa@sec.or.th; jirawut@sec.or.th; wasu@sec.or.th

วันสุดท้ายของการแสดงความคิดเห็น วันที่ 30 พฤษภาคม 2561

ท่านสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขายโทเคนดิจิทัล

1. นางสาวอัญชิสา ฐาปนากรวุฒิ โทรศัพท์ 0-2033-9936
2. นางสาวอำพรพันธุ์ วีระพงษ์ โทรศัพท์ 0-2263-6528

ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล

1. นายจิรวุฒิ เอ็งตระกูล โทรศัพท์ 0-2033-4654
2. นายจรัญ ใจชื่น โทรศัพท์ 0-2263-6074

ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจนายหน้าซื้อขายและผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล

1. นางสาวสุวิมลสันติ โทรศัพท์ 0-2033-9700
2. นางสาวอาชิณี ปัทมะสุนันท์ โทรศัพท์ 0-2263-6032

สำนักงานขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น
และให้ข้อเสนอแนะมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
โทรศัพท์ 1207 หรือ 0-2033-9999

I. ที่มา

1.1 รัฐบาลได้ออกพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 (“พ.ร.ก.”) เพื่อกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัลทั้งระบบ สร้างความชัดเจนในการกำกับดูแล เพื่อให้ผู้ต้องการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ดิจิทัลโดยสุจริตสามารถทำได้โดยถูกกฎหมาย รวมทั้งสามารถคุ้มครองผู้ลงทุนจากการถูกหลอกหรือถูกเอาเปรียบตามสมควร และป้องกันการฟอกเงินได้อย่างเหมาะสม

1.2 พ.ร.ก ได้กำหนดนิยามของสินทรัพย์ดิจิทัล ประกอบด้วย คริปโทเคอร์เรนซี¹ และโทเคนดิจิทัล² ซึ่งจะหมายความรวมถึงหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนดด้วย

1.3 พ.ร.ก. มอบหมายอำนาจหน้าที่ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน”) เป็นหน่วยงานหลักในการกำกับดูแลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน ตลอดจนธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้สำนักงานเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติผู้ประกอบการจดทะเบียนการอนุญาตให้ระดมทุน และคุณสมบัติผู้ที่จะสามารถลงทุนในโทเคนดิจิทัลได้

1.4 นอกจากนี้ พ.ร.ก. ยังมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดมาตรฐานการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งได้แก่ (1) ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (2) นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (3) ผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล และ (4) กิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. ให้มีฐานะทางการเงินตามที่กำหนด มีโครงสร้างและการบริหารงานที่ชัดเจน มีระบบงานที่มีประสิทธิภาพ มีบุคลากรที่เพียงพอ และมีคุณภาพ มีการรู้จักตัวตนของลูกค้า (Know Your Customer – KYC) และการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงของลูกค้า (Customer Due Diligence – CDD) ตามมาตรฐานกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้บริการทำธุรกรรมแก่ผู้มาติดต่อที่สามารถระบุตัวตนได้เท่านั้น

1.5 เนื่องจาก พ.ร.ก. มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2561 ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน และผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ให้บริการอยู่เดิม สำนักงานจึงต้องเร่งออกเกณฑ์รองรับ เพื่อสร้างความชัดเจนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจให้บริการเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล

¹ “คริปโทเคอร์เรนซี” หมายความว่า หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์โดยมีความประสงค์ที่จะใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใด หรือแลกเปลี่ยนระหว่างสินทรัพย์ดิจิทัล และให้หมายความรวมถึงหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

² “โทเคนดิจิทัล” หมายความว่า หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

(1) กำหนดสิทธิของบุคคลในการเข้าร่วมลงทุนในโครงการหรือกิจการใด ๆ

(2) กำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจง

ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อตกลงระหว่างผู้ออกและผู้ถือ และให้หมายความรวมถึงหน่วยแสดงสิทธิอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต.

ประกาศกำหนด

1.6 คณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้ให้ความเห็นชอบในการออกประกาศยกเว้น (exempt) โทเคนดิจิทัลที่กำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการที่เฉพาะเจาะจง หรือสิทธิที่จะได้มาซึ่งสิทธิดังกล่าว ซึ่งพร้อมที่จะให้มีการใช้ประโยชน์ได้ทันทีในสินค้าหรือบริการดังกล่าว จากบทบัญญัติว่าด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน³

1.7 คณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้ให้ความเห็นชอบในการออกประกาศยกเว้น (exempt) ใบอนุญาตการให้บริการเป็นตัวกลางในการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทต่อไปนี้

(ก) การซื้อขาย stable coin / reference coin ที่มีมูลค่าคงที่เทียบกับเงินบาท

(ข) การแลกเปลี่ยนระหว่าง utility token ด้วยกัน ที่ให้สิทธิประโยชน์เฉพาะ

ในลักษณะเดียวกัน ซึ่งพร้อมให้ใช้สิทธิได้ทันที

1.8 ขณะเดียวกัน ปัจจุบันในไทยเริ่มมีผู้ออกคริปโทเคอร์เรนซีผ่านการระดมทุนด้วย Initial Coin Offering (ICO) ซึ่งอาจมีประเด็นการคุ้มครองผู้ลงทุนจากการเปิดเผยข้อมูลหรือการโฆษณาที่ไม่เหมาะสม คณะกรรมการ ก.ล.ต. จึงจะพิจารณากำหนดให้คริปโทเคอร์เรนซีที่มีลักษณะเป็นการระดมทุนเป็นโทเคนดิจิทัลประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้ออกจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์การเสนอขายต่อประชาชนด้วย

1.9 สำนักงานขอรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักการและร่างประกาศการกำกับดูแลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อออกเกณฑ์การกำกับดูแลที่เหมาะสมต่อไป (รายละเอียดร่างประกาศที่เกี่ยวข้อง - เอกสารแนบ)

II. แนวทางการกำกับดูแลการเสนอขายโทเคนดิจิทัล (Initial Coin Offering - ICO)

2.1 การเสนอขายโทเคนดิจิทัลต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน และมีการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขาย (filing) และร่างหนังสือชี้ชวน (prospectus) ตามที่กำหนด โดยการเสนอขายต้องกระทำผ่านผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล (ICO portal) ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทั้งนี้ สำนักงานมีสิทธิปฏิเสธการอนุญาตได้ หากเห็นว่า ICO issuer หรือ deal มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้

(ก) ด้าน fairness & compliance: มีเหตุควรสงสัยว่าผู้ระดมทุนตั้งใจจะไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์การกำกับดูแล หรือต้องการเอาเปรียบผู้ลงทุน

(ข) ด้าน transparency & clarity: ไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับแผนธุรกิจ หรือมีเหตุควรสงสัยว่าข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ไม่ชัดเจนเพียงพอ เป็นเหตุให้ผู้ลงทุนเข้าใจผิด หรืออาจกระทบต่อสิทธิของผู้ลงทุน

³ ปรับให้ชัดเจนขึ้นจากร่างเดิม เมื่อวันที่ 18 พ.ค. 2561

(ค) ด้าน integrity: กรรมการ / ผู้บริหารมีลักษณะต้องห้าม

2.2 ผู้ที่จะระดมทุนต้องเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด โดยในขั้นแรกเห็นควรเปิดให้เฉพาะบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงการคลัง

2.3 แบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายและร่างหนังสือชี้ชวนที่ยื่นต่อสำนักงานควรมีการจัดรูปแบบข้อมูลเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนสรุปข้อมูลสำคัญ (factsheet)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลผู้ออกโทเคนดิจิทัลและวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงิน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแผนธุรกิจ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับโทเคนดิจิทัล

ส่วนที่ 5 ข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัล

ส่วนที่ 6 การรับรองความถูกต้องของข้อมูล

ทั้งนี้ แบบแสดงรายการข้อมูลต้องไม่มีข้อมูลที่เบี่ยง หรือที่อาจทำให้สำคัญผิด และไม่ขาดข้อความที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ รวมทั้งมีรายละเอียดข้อมูล เช่น วัตถุประสงค์ของการเสนอขายต่อประชาชน ชื่อบริษัทที่ออกเสนอขาย ทุนของบริษัท จำนวนและประเภทที่เสนอขาย ราคาที่คาดว่าจะขายเสนอขายต่อหน่วย ลักษณะการประกอบธุรกิจ ฐานะทางการเงิน (แสดงงบการเงินรอบปีบัญชีล่าสุดและไตรมาสสุดท้ายก่อนยื่นคำขอ ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีที่สำนักงานยอมรับ ถ้ามี) การดำเนินงานและข้อมูลที่สำคัญของธุรกิจ ผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทที่ออกเสนอขาย ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทที่ออกเสนอขาย วิธีการจอง จัดจำหน่าย และจัดสรร และข้อมูลอื่น ๆ ที่สำนักงานกำหนด และในกรณีที่แบบแสดงข้อมูลเป็นเท็จ ผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้เสนอขายได้

2.4 ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ต้องระบุประเภทของโทเคนดิจิทัลให้ชัดเจนว่าเป็นโทเคนดิจิทัลเพื่อการลงทุน หรือโทเคนดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์ (utility token) ซึ่งต้องมีลักษณะของสิทธิตรงตามที่ระบุ

2.5 ICO portal

ICO portal จะมีบทบาททำนองเดียวกับที่ปรึกษาทางการเงินของการเสนอขายหลักทรัพย์ (financial advisor) และถูกคาดหวังให้เป็นผู้กลั่นกรองโทเคนดิจิทัลที่ขออนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน ตลอดจนกลั่นกรองความถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วนของข้อมูลใน filing และตรวจสอบ source code ของ smart contract ให้ตรงกับสิ่งที่ได้เปิดเผยไว้

เงื่อนไขในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ICO portal จะครอบคลุมถึง

(1) การทำ due diligence และคัดกรองผู้ระดมทุน รวมทั้งพิจารณาแผนธุรกิจ และโครงสร้างการกระจาย digital token

(2) การตรวจสอบ source code ของ smart contract ที่จะใช้ enforce สัญญา โดยอัตโนมัติเทียบกับ white paper

(3) การมีกระบวนการเพื่อทำความรู้จักตัวตนของผู้ลงทุน (KYC) และ suitability test สำหรับ retail investor

(4) การดูแลให้ ICO issuer ปฏิบัติตาม minimum disclosure requirements

(5) การดูแล investment limit สำหรับผู้ลงทุนรายย่อย

(6) การมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันของการซื้อขายและถือครองโทเคนดิจิทัล

(7) การให้ความร่วมมือกับสำนักงานในการกำกับดูแลภายหลังการเสนอขาย

ทั้งนี้ ICO portal ต้องเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและมีทุนจดทะเบียนอย่างน้อย 5 ล้านบาท โดยผู้ถือหุ้น กรรมการ และผู้บริหารต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม

2.6 ในเรื่องระยะเวลาในการเสนอขาย สำนักงานเห็นควรพิจารณาเป็น 2 รูปแบบ

(ก) อนุญาตแบบขายครั้งเดียว: ผู้ที่จะระดมทุนจะต้องออกและเสนอขายโทเคนดิจิทัลภายใน 6 เดือนนับจากวันที่ได้รับอนุญาต โดยสามารถขอผ่อนผันเพื่อขยายระยะเวลาได้อีก 6 เดือน

(ข) อนุญาตแบบ shelf และทยอยระดมทุน: สำนักงานขอรับฟังความคิดเห็นว่าสมควรเปิดให้มีการอนุญาตแบบ shelf แล้วให้ทยอยระดมทุนหรือไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากมีผู้ให้ความคิดเห็นว่าการทยอยระดมทุนเท่าที่จำเป็น จะมีความเสี่ยงต่อผู้ลงทุนน้อยกว่าการระดมทุนจำนวนมากครั้งเดียว อย่างไรก็ตาม ช่องทางนี้ยังมีประเด็นต้องพิจารณาต่อไปถึงอายุการ shelf และเงื่อนไขในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือสถานะบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

2.7 ภายหลังการเสนอขาย ผู้ออกและเสนอขายโทเคนดิจิทัล ต้องให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอย่างต่อเนื่องแก่ ICO portal ที่เสนอขายผ่าน และศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่รับ list โทเคนดิจิทัลดังกล่าว

2.8 ประเภทผู้ลงทุนที่สามารถเสนอขายโทเคนดิจิทัลให้ได้ ได้แก่

(ก) ผู้ลงทุนสถาบัน

(ข) ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ⁴ (ultra high net worth investors เช่น บุคคลธรรมดาที่มีสินทรัพย์สุทธิตั้งแต่ 70 ล้านบาทขึ้นไป หรือรายได้ต่อปี 10 ล้านบาทขึ้นไป หรือมีเงินลงทุนโดยตรงในหลักทรัพย์ตั้งแต่ 25 ล้านบาทขึ้นไป เป็นต้น)

⁴ ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ. 4/2560 เรื่อง การกำหนดขบวนการผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ และผู้ลงทุนรายใหญ่ กำหนดนิยามผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ (ultra high net worth investor) ไว้ดังนี้

(1) นิติบุคคลที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

(ก) มีสินของผู้ถือหุ้นตามงบการเงินปีล่าสุดที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วตั้งแต่ 200 ล้านบาทขึ้นไป

(ข) มีเงินลงทุนโดยตรงในหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตั้งแต่ 40 ล้านบาทขึ้นไป หรือในกรณีที่นับรวมเงินฝากแล้วมีเงินลงทุนในทรัพย์สินดังกล่าวตั้งแต่ 80 ล้านบาทขึ้นไป ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามงบการเงินปีล่าสุดที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้ว

(2) บุคคลธรรมดาซึ่งนับรวมกับคู่สมรสแล้วมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

(ก) มีสินทรัพย์สุทธิตั้งแต่ 70 ล้านบาทขึ้นไป ทั้งนี้ สินทรัพย์ดังกล่าวไม่นับรวมมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ซึ่งใช้เป็นที่พักอาศัยประจำของบุคคลนั้น

(ข) มีรายได้ต่อปีตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป หรือในกรณีที่ไม่นับรวมกับคู่สมรสแล้วมีรายได้ต่อปีตั้งแต่ 7 ล้านบาทขึ้นไป

(ค) มีเงินลงทุนโดยตรงในหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตั้งแต่ 25 ล้านบาทขึ้นไป หรือในกรณีที่นับรวมเงินฝากแล้วมีเงินลงทุนในทรัพย์สินดังกล่าวตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป

(ค) นิติบุคคลร่วมลงทุน (venture capital fund) หรือ กิจการเงินร่วมลงทุน (private equity fund)

(ง) ผู้ลงทุนลักษณะเฉพาะ⁵ (qualified investor) เช่น บุคคลธรรมดา ที่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีเงินลงทุนในหุ้นไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท หรือบุคคลธรรมดาที่มีสินทรัพย์สุทธิตั้งแต่ 50 ล้านบาท หรือรายได้ต่อปี 4 ล้านบาทขึ้นไป ที่มีประสบการณ์ลงทุนในหุ้นไม่น้อยกว่า 1 ปี เป็นต้น⁶

(จ) ผู้ลงทุนรายย่อยที่มีใช้ผู้ลงทุนตาม (ก) (ข) (ค) หรือ (ง) ไม่เกินรายละ 3 แสนบาท ต่อการเสนอขายในครั้งนั้น นอกจากนี้ มีการกำหนดมูลค่าสูงสุดของการเสนอขายในแต่ละครั้งต่อผู้ลงทุนประเภทนี้รวมกันไม่เกินมูลค่าดังนี้ แล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า

(1) ไม่เกิน 4 เท่าของส่วนของผู้ถือหุ้นของผู้เสนอขาย

(2) ไม่เกินร้อยละ 70 ของมูลค่าทั้งหมดที่เสนอขาย

2.9 ในกรณีที่ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล จะรับค่าซื้อเป็นคริปโทเคอร์เรนซี ให้ผู้เสนอขายรับได้เฉพาะคริปโทเคอร์เรนซีที่ได้มาจากการซื้อขาย แลกเปลี่ยน หรือฝากไว้กับศูนย์ซื้อขาย นายหน้า หรือผู้ค้าที่ได้รับใบอนุญาตเท่านั้น โดยต้องเป็นคริปโทเคอร์เรนซีในรายชื่อที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด

III. แนวทางการกำกับดูแลธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

3.1 ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่สำนักงานเห็นว่าควรอยู่ภายใต้การกำกับดูแล⁷ ได้แก่

3.1.1 ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (“digital asset exchange”) หมายถึง ศูนย์กลางหรือเครือข่ายที่จัดให้มีขึ้นเพื่อการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยกระทำผ่านทางค้ำปกติ

3.1.2 นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (“digital asset broker”) หมายถึง นายหน้าหรือตัวแทนเพื่อการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลให้บุคคลอื่น

⁵ ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สจ. 70/2558 เรื่อง การกำหนดบทนิยามผู้ลงทุนที่มีลักษณะเฉพาะให้รวมถึง

(1) บุคคลธรรมดาซึ่งเคยลงทุนโดยตรงในหุ้นเป็นระยะเวลาอย่างน้อยหนึ่งปี และมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

(ก) มีสินทรัพย์สุทธิตั้งแต่ห้าสิบล้านบาทขึ้นไป โดยสินทรัพย์ดังกล่าวไม่นับรวมมูลค่าของสิทธิประโยชน์ซึ่งใช้เป็นที่พักอาศัยประจำของบุคคลนั้น

(ข) มีรายได้ต่อปีตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไปทั้งนี้ การคำนวณสินทรัพย์หรือรายได้ตาม (ก) หรือ (ข) อาจนับรวมกับส่วนของผู้สมรสได้

(2) ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจหรือการลงทุน หรือผู้ที่เคยประเมินคุณค่าของผู้ประกอบธุรกิจ หรือให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาธุรกิจ มาไม่น้อยกว่าสามปี เช่น ที่ปรึกษาทางการเงิน นักวิเคราะห์ ผู้บ่มเพาะธุรกิจ (incubator) กรรมการหรือผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการลงทุนของผู้ลงทุนสถาบัน หรือผู้บริหารของธุรกิจ เป็นต้น โดยบุคคลดังกล่าวต้องมีเงินลงทุนโดยตรงในหุ้นตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

⁶ สำนักงานได้รับข้อเสนอให้พิจารณาให้ผู้ลงทุนลักษณะเฉพาะสามารถลงทุนใน ICO ได้โดยไม่ติด investment limit

⁷ หลักเกณฑ์การอนุญาตการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจะกำหนดไว้ในประกาศกระทรวงการคลัง

3.1.3 ผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล (“digital asset dealer”) หมายถึง ผู้ให้บริการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลในนามตนเองเป็นทางค้าปกติ โดยกระทำนอกศูนย์ซื้อขาย

3.2 ผู้ประกอบธุรกิจสามารถจัดให้มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลกับคริปโทเคอร์เรนซี ที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด หรือเงินบาทเท่านั้น

3.3 ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจจะรับคริปโทเคอร์เรนซีจากลูกค้าในการทำธุรกรรม ให้ผู้ประกอบธุรกิจรับเฉพาะคริปโทเคอร์เรนซีที่ได้มาจากการซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หรือฝากไว้กับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

3.4 งบการเงินของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องผ่านการตรวจสอบและแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้⁸

(1) ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์

(2) ผู้สอบบัญชีที่สังกัดสำนักงานสอบบัญชีที่มีผู้สอบบัญชีตาม (1) สังกัด ยกเว้นงบการเงินของผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัลสามารถผ่านการตรวจสอบและแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ด้วย

3.5 ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (digital asset exchange)

3.5.1 หน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจ

(1) Product screening: exchange มีหน้าที่ screen product (ทั้งโทเคนดิจิทัลและคริปโทเคอร์เรนซี) ว่าเหมาะสม / viable (เช่น มี minimum viable product /service แล้ว) แม้ว่าโทเคนดิจิทัลจะผ่านการอนุญาตจาก ก.ล.ต. ในตลาดแรกแล้วก็ตาม โดยหลักเกณฑ์ในการรับสินทรัพย์ดิจิทัลมาซื้อขายใน exchange ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทั้งนี้ คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีสิทธิปฏิเสธหรือห้ามมิให้นำคริปโทเคอร์เรนซีที่มีความเสี่ยงต่อการฟอกเงิน หรือมีลักษณะหลอกลวง (scam) มาซื้อขายใน exchange ได้

(2) Proper KYC: exchange จะต้องดูแลให้มีการทำความรู้จักตัวตนลูกค้า โดยอาจดำเนินการเอง หรือทำผ่าน digital asset broker ที่ได้รับอนุญาตก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยในกรณีที่ผู้นำ digital asset มาฝากไว้กับผู้ประกอบธุรกิจ จะต้องดำเนินการทำ KYC เช่นเดียวกับลูกค้าที่ทำธุรกรรมด้วย นอกจากนี้ exchange ต้องมีมาตรการที่ทำให้แน่ใจได้ว่าผู้ใช้บริการได้ทำธุรกรรมกับบุคคลที่ exchange สามารถระบุตัวตนได้เท่านั้น เช่น มาตรการป้องกันการทำธุรกรรมการโอน digital asset ไปยัง eWallet อื่น ๆ ที่ exchange ไม่สามารถระบุตัวตนได้

(3) Cybersecurity: exchange จะต้องมีการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT risk) และด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (cyber risk) ตามมาตรฐานเทียบเท่า internet banking ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาความปลอดภัยของระบบงานและข้อมูล (security) ความถูกต้องเชื่อถือได้

⁸ ปรับให้ชัดเจนขึ้นจากร่างเดิม เมื่อวันที่ 18 พ.ค. 2561

ของระบบงานและข้อมูล (integrity) และความพร้อมใช้ของระบบงาน (availability) โดยมีการทดสอบการเจาะระบบ (penetration test) กับระบบงานสำคัญอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และต้องจัดให้มีการตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT audit) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ exchange ต้องมีมาตรการป้องกันตรวจสอบและแจ้งเตือนผู้ใช้บริการ หากธุรกรรมที่เกิดขึ้นมีความผิดปกติ เพื่อลดผลกระทบของลูกค้ายจากการถูกขโมยบัญชีผู้ใช้งาน เช่น การตรวจสอบหมายเลข IP กับประวัติการใช้งานที่ไม่สอดคล้องกัน การป้องกันการโอน digital asset ทั้งหมดไปยัง eWallet อื่น หรือ การโทรสอบถามผู้ใช้บริการหากพบว่า มีธุรกรรมที่ผิดปกติ เป็นต้น

(4) Asset safekeeping & requirement อื่น ๆ: หากผู้ประกอบการธุรกิจมีการเก็บรักษาทรัพย์สิน (รวมถึง private key ของลูกค้ายที่สามารถทำให้เข้าถึงทรัพย์สินของลูกค้ายได้) ต้องจัดทำบัญชีของลูกค้ายแยกแต่ละราย เก็บรักษาทรัพย์สินในระบบที่มีความมั่นคง ปลอดภัย น่าเชื่อถือ และมีแผนการจัดการทรัพย์สินของลูกค้ายที่เหมาะสม (segregation of client assets)

(5) Fair marketplace: ใช้เกณฑ์ในลักษณะเดียวกับ Electronic Trading Platform (ETP) ดังนี้

(ก) กฎเกณฑ์การซื้อขาย การกำกับดูแลสมาชิก และ/หรือ market maker (ถ้ามีการรับสมาชิก / market maker) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.

(ข) ไม่ให้ exchange เป็น market maker เอง

(ค) มีกระบวนการหรือวิธีการดูแลให้สภาพการซื้อขายเป็นไปโดยระเบียบเรียบร้อย (surveillance)

(ง) จัดให้มีช่องทางให้สำนักงานเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับรายการซื้อขาย (market data)

(จ) สามารถตรวจสอบความสามารถในการชำระราคาและส่งมอบของลูกค้ายได้ก่อนมีการส่งคำสั่งซื้อขาย

(ฉ) เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขาย การให้บริการ และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลที่นำมาซื้อขายอย่างเพียงพอ

3.5.2 Eligibility criteria

(1) บริษัทที่จัดตั้งในไทยที่สามารถแสดงได้ว่า สามารถปฏิบัติตาม regulatory objectives / requirements ของสำนักงานได้

(2) ดำรงส่วนของผู้ถือหุ้นขั้นต่ำ 50 ล้านบาทไว้ตลอดเวลา ทั้งนี้ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจจัดทำรายงานต่อสำนักงานเป็นรายเดือน

3.5.3 ค่าธรรมเนียม

(1) ค่าใบอนุญาต 2.5 ล้านบาท สำหรับศูนย์ซื้อขายคริปโทเคอร์เรนซี และ 2.5 ล้านบาท สำหรับศูนย์ซื้อขายโทเคนดิจิทัล

(2) ค่าธรรมเนียมรายปี 0.002% ของมูลค่าซื้อขาย (ขั้นต่ำปีละ 500,000 บาท และสูงสุดไม่เกินปีละ 20,000,000 บาท)

3.6 นายหน้าสินทรัพย์ดิจิทัล (digital asset broker)

3.6.1 หน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจ

(1) Client suitability: ในกรณีที่มีการให้คำแนะนำแก่ลูกค้า broker มีหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมในการลงทุนของลูกค้าด้วย

(2) Proper KYC: broker ต้องทำความรู้จักตัวตนลูกค้า KYC ตามมาตรฐานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยในกรณีที่มีผู้นำสินทรัพย์ดิจิทัลมาฝากไว้กับผู้ประกอบธุรกิจ จะต้องดำเนินการทำ KYC เช่นเดียวกันกับลูกค้าที่ทำธุรกรรมด้วย นอกจากนี้ broker ต้องมีมาตรการที่ทำให้แน่ใจได้ว่าผู้ใช้บริการได้ทำธุรกรรมกับบุคคลที่ broker สามารถระบุตัวตนได้เท่านั้น เช่น มาตรการป้องกันการทำธุรกรรมการโอน digital asset ไปยัง eWallet อื่น ๆ ที่ broker ไม่สามารถระบุตัวตนได้

(3) Cybersecurity และ asset safekeeping & requirement อื่น ๆ : ให้ปฏิบัติตามแนวทางเดียวกันกับ digital asset exchange

3.6.2 Eligibility criteria

(1) บริษัทหลักทรัพย์ในปัจจุบันหรือบริษัทที่จัดตั้งในไทย ซึ่งแสดงได้ว่าสามารถปฏิบัติตาม regulatory objectives / requirements ของสำนักงานได้

(2) ดำรงส่วนของผู้ถือหุ้นขั้นต่ำ 25 ล้านบาท ทั่วประเทศ ทั้งนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำรายงานต่อสำนักงานเป็นรายเดือน

3.6.3 ค่าธรรมเนียม

(1) ค่าใบอนุญาต 1.25 ล้านบาท สำหรับนายหน้าซื้อขายคริปโทเคอร์เรนซี และ 1.25 ล้านบาท สำหรับนายหน้าซื้อขายโทเคนดิจิทัล

(2) ค่าธรรมเนียมรายปี 0.001% ของมูลค่าซื้อขาย (ขั้นต่ำปีละ 250,000 บาท และสูงสุดไม่เกินปีละ 10,000,000 บาท)

3.7 ผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล (digital asset dealer)

3.7.1 หน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจ

(1) Proper KYC: dealer ต้องทำความรู้จักตัวตนลูกค้า KYC ตามมาตรฐานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน นอกจากนี้ dealer ต้องมีมาตรการที่ทำให้แน่ใจได้ว่าผู้ใช้บริการได้ทำธุรกรรมกับบุคคลที่ dealer สามารถระบุตัวตนได้เท่านั้น

(2) Cybersecurity: ให้ปฏิบัติตามแนวทางเดียวกันกับ digital asset exchange ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(3) ไม่ให้ dealer ทำหน้าที่เป็นตัวแทนที่ดำเนินการแทนลูกค้าในเรื่องใด ๆ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต broker ด้วย และไม่ให้แก่รักษาทรัพย์สินหรือ private key ลูกค้า เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต broker ด้วย

3.7.2 Eligibility criteria

(1) บริษัทหลักทรัพย์ในปัจจุบันหรือบริษัทที่จัดตั้งในไทย⁹ ซึ่งแสดงได้ว่า สามารถปฏิบัติตาม regulatory objectives / requirements ของสำนักงานได้

(2) ดำรงส่วนของผู้ถือหุ้นขั้นต่ำ 5 ล้านบาท ไว้ตลอดเวลา ทั้งนี้ให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำรายงานต่อสำนักงานเป็นรายเดือน

3.7.3 ค่าธรรมเนียม

(1) ค่าใบอนุญาต 1 ล้านบาท สำหรับผู้ค้าคริปโทเคอร์เรนซี และ 1 ล้านบาทสำหรับผู้ค้าโทเคนดิจิทัล

(2) ค่าธรรมเนียมรายปี 1% ของกำไรจากการค้าสินทรัพย์ดิจิทัล (ขั้นต่ำปีละ 100,000 บาท และ สูงสุดไม่เกินปีละ 5,000,000 บาท)

3.7.4 Dealer ต้องให้ข้อมูลแก่ลูกค้าอย่างเพียงพอเพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อขาย โดยอย่างน้อยต้องมีการแจ้งให้ลูกค้าทราบราคาที่เสนอซื้อขาย เงื่อนไข ระยะเวลาการซื้อขาย และเหตุแห่งการปฏิเสธไม่รับซื้อขายอย่างชัดเจนด้วย

⁹ แก้ไขข้อมูลที่ตลาดเคลื่อน ณ วันที่ 21 พ.ค. 2561

เอกสารแนบ ประกอบด้วย

เอกสารแนบ 1 – ร่างประกาศเกี่ยวกับการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน (ICO)

เอกสารแนบ 2 – ร่างประกาศเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบผู้ให้บริการเสนอขายโทเคนดิจิทัล (ICO Portal)

เอกสารแนบ 3 – ร่างประกาศเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

แบบสำรวจความคิดเห็น

เรื่อง แนวทางการกำกับดูแลการเสนอขายโทเคนดิจิทัล และธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ตอบ _____ ตำแหน่ง _____

ชื่อบริษัท _____

โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____

อีเมล _____

สถานะของผู้ให้ข้อคิดเห็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผู้ที่สนใจเป็น ICO portal
- ผู้ที่สนใจระดมทุน
- ผู้ลงทุนรายย่อย
- ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ / ผู้ลงทุนลักษณะเฉพาะ
- ผู้ลงทุนสถาบัน กิจการเงินร่วมลงทุน นิติบุคคลร่วมลงทุน
- บริษัทหลักทรัพย์ / ที่ปรึกษาทางการเงิน / underwriter
- อื่น ๆ (ระบุ) _____

กรุณาส่งแบบสำรวจความคิดเห็นมาที่ ฝ่ายส่งเสริมเทคโนโลยีทางการเงิน สำนักงาน ก.ล.ต.
เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 1207
หรือ email : aunchisa@sec.or.th; jirawut@sec.or.th; wasu@sec.or.th

*** สำนักงานขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ ***

แบบสำรวจความคิดเห็น

ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่สำนักงานจะกำหนดแนวทางการกำกับดูแลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลในประเด็นดังต่อไปนี้

1. การออกและเสนอขายโทเคนดิจิทัลต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน และสำนักงานมีสิทธิปฏิเสธการอนุญาตได้โดยพิจารณาจากลักษณะดังต่อไปนี้	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ก. Fairness & compliance ข. Transparency & clarity ค. Integrity	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
2. ผู้ระดมทุนต้องเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		

3. การกำหนดรูปแบบข้อมูลที่ต้องระบุในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายและหนังสือชี้ชวน (Filing)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ก. ข้อมูลที่ต้องเปิดเผย	☐	☐
ข. ต้องไม่มีข้อมูลที่เป็นเท็จ misleading หรือไม่ครบถ้วน	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
4. ผู้ออกและเสนอขายโทเคนดิจิทัลต้องระบุประเภทของโทเคนดิจิทัลให้ชัดเจนว่าเป็นโทเคนดิจิทัลเพื่อการลงทุน หรือโทเคนดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์ (utility token)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ก. ข้อมูลที่ต้องเปิดเผย	☐	☐
ข. ต้องไม่มีข้อมูลที่เป็นเท็จ misleading หรือไม่ครบถ้วน	☐	☐
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
5. เงื่อนไขการให้ความเห็นชอบ ICO portal (กรณีไม่เห็นด้วย โปรดระบุเงื่อนไขที่ไม่เห็นด้วยและเหตุผล)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		

